

Zewnętrzne organy kontrolne są prawnie umocowane do przeprowadzania kontroli. W każdym czasie w placówce partnerskiej może pojawić się kontrola zewnętrzna, która nie zawsze zapowiada swoje przybycie.

Organami, które najczęściej mogą zainicjować kontrolę w placówce, są:

- **Komisja Nadzoru Finansowego (KNF)** – w zakresie przestrzegania Prawa bankowego,
- **Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych (GIODO)** – w zakresie przestrzegania Ustawy o ochronie danych osobowych,
- **Generalny Inspektor Informacji Finansowej (GIIF)** – w zakresie przestrzegania ustawy o przeciwdziałaniu wprowadzaniu do obrotu finansowego wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł oraz przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu,
- **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)** – w zakresie przestrzegania Ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- **Państwowy Inspektor Pracy (PIP)** – w zakresie przestrzegania przepisów prawa pracy w szczególności przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy,
- **Państwowa Straż Pożarna (PSP)** - w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,

Ponadto inne jednostki kontrolne mogą również inicjować kontrolę w placówce **partnerskiej**. Są to:

- **Narodowy Bank Polski** – w zakresie kontroli dewizowej,
- **Urząd Skarbowy** – w zakresie obliczania i odprowadzania podatków,
- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** – w zakresie obliczania i odprowadzania składek na ubezpieczenie zdrowotne,
- **Inspekcja Sanitarna** – w zakresie przestrzegania przepisów sanitarnych,
- **Najwyższa Izba Kontroli** – w zakresie rozliczeń z budżetem państwa.

Pracownicy ww. organów kontrolnych, przed przystąpieniem do badań powinni okazać upoważnienie do kontroli i legitymację służbową.

Każda z instytucji kontrolnych ma inne uprawnienia:

- **KNF** – ma prawo żądać przedłożenia wszystkich rodzajów dokumentów i nośników informacji oraz sporządzania ich kopii,
- **GIODO** – ma prawo żądać okazania dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek z problematyką kontroli oraz sporządzania ich kopii,
- **GIIF** - ma prawo żądać przedłożenia wszelkich dokumentów i materiałów niezbędnych do przeprowadzenia kontroli oraz uzyskania ich potwierdzonych kopii,
- **UOKiK** - ma prawo wglądu do wszelkich dokumentów związanych z przedmiotem kontroli oraz sporządzania kopii. Pamiętaj jednak, że Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i

Konsumentów i pracownicy tego urzędu nie mają prawa żądać od Ciebie udostępnienia wypełnionej umowy o kredyt, zawierającej dane klienta. Możesz im udostępnić tylko czysty, niewypełniony wzór umowy. Jeśli jednak będą chcieli zobaczyć oryginał umowy – zasłoń dane klienta,

- **PIP** – ma prawo swobodnego wstępu na teren oraz do obiektów i pomieszczeń podmiotów kontrolowanych, a także ma prawo żądać przedłożenia wszystkich rodzajów dokumentów i nośników informacji oraz sporządzania ich kopii,
- **PSP** - strażak ma prawo wstępu oraz poruszania się po terenie objętym czynnościami na podstawie legitymacji służbowej, bez potrzeby uzyskiwania przepustki, a także ma prawo żądać sporządzenia kopii niezbędnych dokumentów.

KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO (KNF)

Pracownicy KNF rzadko przeprowadzają inspekcję pojedynczo. Zazwyczaj jest to zespół kilkuosobowy, którym kieruje wyznaczony inspektor. Dokumentami upoważniającymi inspektorów do wykonywania czynności kontrolnych są:

- Upoważnienie wydane przez Przewodniczącego Komisji
- Legitymacja służbowa

Ważne!

- Kierujący jednostką kontrolowaną jest obowiązany zapewnić zespołowi inspekcyjnemu warunki i środki niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych, a także spowodować niezwłoczne przedstawienie żądanych dokumentów oraz zapewnić terminowe udzielanie wyjaśnień przez pracowników placówki;
- Zespół inspekcyjny powinien badać dokumenty źródłowe w pomieszczeniach banku, może jednak po pisemnym zawiadomieniu banku, badania przeprowadzić w siedzibie Urzędu Komisji, pod warunkiem pisemnego powiadomienia banku, które dokumenty źródłowe będą badane w siedzibie Urzędu Komisji;
- Na żądanie inspektora wykonującego czynności kontrolne placówka jest obowiązana sporządzić kopie dokumentów i nośników informacji oraz opartych na tych dokumentach opracowań, zestawień i obliczeń;
- Na żądanie inspektora każdy pracownik placówki obowiązany jest udzielić wyjaśnień ustnych lub pisemnych z zakresu objętego kontrolą lub inspekcją w terminie wyznaczonym przez tego inspektora.

Kierujący inspekcją organizuje spotkanie końcowe z właścicielem kontrolowanej placówki w celu przedstawienia wyników inspekcji i omówienia działań zmierzających do likwidacji stwierdzonych nieprawidłowości.

Z przeprowadzonej inspekcji sporządzany jest protokół, w którym powinna być zawarta ogólna ocena kondycji finansowej placówki oraz ocena badanych zagadnień. Ponadto protokół zawiera:

- nazwę jednostki, w której przeprowadzono inspekcję, i jej dokładny adres,
- imię, nazwisko i stanowisko służbowe kierującego inspekcją,
- datę rozpoczęcia i zakończenia inspekcji z wymienieniem ewentualnych przerw w trakcie jej trwania,
- określenie zakresu podejmowanych czynności oraz okresu objętego inspekcją,
- imię i nazwisko właściciela jednostki kontrolowanej,
- wyszczególnienie załączników stanowiących część składową protokołu,
- dane o liczbie egzemplarzy sporządzonego protokołu wraz z załącznikami oraz wzmiankę o doręczeniu jednego egzemplarza właścicielowi kontrolowanej placówki, w której przeprowadzono inspekcję,
- informacje o stanowisku właściciela kontrolowanej placówki wobec uwag, spostrzeżeń i ocen poczynionych w toku inspekcji,
- zastrzeżenie, że protokół służy tylko do użytku wewnętrznego,
- datę i miejsce podpisania protokołu,
- inne elementy niezbędne do oceny sytuacji placówki.

Inspektorzy Komisji z przeprowadzonej inspekcji sporządzają dokumentację roboczą, która stanowi pisemną ewidencję zastosowanych procedur oraz wniosków z inspekcji wraz z materiałami uzasadniającymi te wnioski.

Protokół z inspekcji jest sporządzany w terminie 30 dni od dnia jej zakończenia i jest przeznaczony dla:

- właściciela kontrolowanej placówki (jego kopia powinna być dostarczona do Banku nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od jego otrzymania przez placówkę),
- KNF,
- Protokół podpisują kierujący inspekcją oraz w placówce – osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu tej jednostki. Termin na podpisanie protokołu w placówce w ramach inspekcji wynosi 7 dni.

Ważne!

Protokół może być przez placówkę:

- podpisany bez zastrzeżeń – jeśli treść zawarta w protokole odpowiada stanowi faktycznemu, a kontrolujący uwzględnił stanowisko placówki oraz wszystkie złożone w trakcie kontroli wyjaśnienia,
- podpisany z zastrzeżeniami – jeśli w protokole niektóre z opisanych tam informacji są niezgodne z przedłożonymi dokumentami lub nie zostały uwzględnione przez kontrolującego w trakcie kontroli wszystkie komentarze i przedłożone wyjaśnienia,

- nie podpisany – odmowa podpisania protokołu może mieć incydentalny charakter i każdorazowo wymaga uzgodnienia z Help Desk.

GENERALNY INSPEKTOR OCHRONY DANYCH OSOOWYCH (GIODO)

Generalny Inspektor lub upoważnieni przez niego inspektorzy mają prawo do wstępu, w godzinach od 6 do 22, do pomieszczenia, w którym zlokalizowany jest zbiór danych, i przeprowadzenia niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych w celu oceny zgodności przetwarzania danych z ustawą.

Dokumentami upoważniającymi inspektorów do wykonywania czynności kontrolnych są:

- Imienne upoważnienie wydane przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych
- Legitymacja służbowa
- Wzory dokumentów są dostępne na stronie
https://edugiodo.giodo.gov.pl/file.php/1/KON/KON_R05_01.html

Generalny Inspektor lub upoważnieni przez niego inspektorzy mają prawo:

- żądać złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień oraz wzywać i przesłuchiwać osoby
- w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego,
- wglądu do wszelkich dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek
- z przedmiotem kontroli oraz sporządzania ich kopii,
- przeprowadzania oględzin urządzeń, nośników oraz systemów informatycznych
- służących do przetwarzania danych,
- zlecać sporządzanie ekspertyz i opinii.

Ważne!

Właściciel kontrolowanej placówki jest obowiązany umożliwić inspektorowi przeprowadzenie kontroli. W toku kontroli zbioru danych inspektor przeprowadzający kontrolę ma prawo wglądu do zbioru zawierającego dane osobowe jedynie za pośrednictwem upoważnionego przedstawiciela kontrolowanej jednostki organizacyjnej. Z czynności kontrolnych inspektor sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kontrolowanemu administratorowi danych. Protokół podpisują inspektor i kontrolowany administrator danych, który może wnieść do protokołu umotywowane zastrzeżenia i uwagi.

W razie odmowy podpisania protokołu przez kontrolowanego administratora danych inspektor czyni o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie Generalnemu Inspektorowi.

GENERALNY INSPEKTOR INFORMACJI FINANSOWEJ (GIIF)

Placówka **partnerska**, przyjmując dyspozycję (zlecenie) Klienta do przeprowadzenia transakcji, której równowartość przekracza 15.000 euro, ma obowiązek zarejestrować taką czynność zarówno wtedy, gdy jest to transakcja prowadzona w ramach operacji pojedynczej, jak też w ramach kilku operacji, jeżeli okoliczności wskazują, że są one ze sobą powiązane.

Kontrolę przestrzegania przez placówkę obowiązku rejestracji operacji, o których mowa powyżej, sprawuje **Generalny Inspektor Informacji Finansowej**, który pisemnie upoważnia pracowników swojej jednostki (kontrolerów) do przeprowadzenia kontroli w instytucjach finansowych.

Dokumentami upoważniającymi inspektorów do wykonywania czynności kontrolnych są:

- Legitymacja służbowa
- Pisemne upoważnienie przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej.

Ważne !

Placówka jest zobowiązana zapewnić kontrolerowi warunki do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności do niezwłocznego przedstawiania do kontroli żądanych dokumentów i materiałów oraz terminowego udzielania wyjaśnień przez pracowników jednostki;

Kontrolerzy GIIF mają prawo:

- wstępu do obiektów i pomieszczeń placówki w obecności kontrolowanego,
- wglądu do dokumentów i innych materiałów dowodowych objętych zakresem kontroli
- oraz uzyskiwania ich potwierdzonych kopii,
- żądania od pracowników placówki ustnych i pisemnych wyjaśnień w zakresie prowadzonej kontroli,
- swobodnego poruszania się po terenie placówki bez obowiązku uzyskania
- przepustki oraz nie podlegają kontroli osobistej.

Ważne!

Wyniki przeprowadzonej kontroli zostaną przedstawione w protokole pokontrolnym właścicielowi placówki w terminie 30 dni od dnia zakończenia kontroli. Protokół pokontrolny zawiera ustalenia stanu faktycznego, ocenę kontrolowanej działalności, a w niej stwierdzone nieprawidłowości i wskazanie osób za nie odpowiedzialnych, oraz wnioski zmierzające do usunięcia nieprawidłowości. Właściciel placówki ma prawo zgłoszenia umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole pokontrolnym. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do Generalnego Inspektora w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołu pokontrolnego. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń Generalny Inspektor przekazuje na piśmie swoje stanowisko zgłaszającemu zastrzeżenia w terminie 30 dni od dnia otrzymania tych zastrzeżeń.

PREZES URZĘDU OCHRONY KONKURENCJI I KONSUMENTÓW (UOKiK)

W toku postępowania przed Prezesem Urzędu może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej, kontrola u każdego w zakresie objętym tym postępowaniem.

- Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli:
  - pracownika organu ochrony konkurencji państwa członkowskiego Unii Europejskiej w przypadku, o którym mowa w [art. 22](#) rozporządzenia nr 1/2003/WE;
  - pracownika organu wnioskującego w rozumieniu [art. 3](#) pkt f rozporządzenia nr 2006/2004/WE w przypadku, o którym mowa w [art. 6](#) ust. 3 tego rozporządzenia;
  - osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.
- Zgodnie z art. 63 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 i Nr 99, poz. 660) kontrolujący ma prawo m.in. do:
  - wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
  - żądania udostępnienia akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju dokumentów i nośników informacji związanych z przedmiotem kontroli oraz ich odpisów i wyciągów, a także sporządzania z nich notatek;
  - żądania od osób wyjaśnień dot. przedmiotu kontroli.
- Kontrolujący ma również prawo do przeszukania pomieszczeń lub rzeczy, za zgodą Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, udzieloną na wniosek Prezesa Urzędu. Sąd takie postanowienie wydaje w ciągu 48 godz., na które nie przysługuje zażalenie.

Podstawowymi dokumentami, którymi powinien okazać się kontrolujący, są:

- legitymacja służbowa
- upoważnienie do przeprowadzenia kontroli, które powinno zawierać:
- imię, nazwisko i stanowisko kontrolującego oraz numer jego dowodu osobistego lub
- legitymacji służbowej,
- oznaczenie kontrolowanego,
- określenie przedmiotu i zakresu kontroli,
- określenie daty rozpoczęcia kontroli i przewidywanej daty jej zakończenia,
- pouczenie o sankcjach w przypadku braku współdziałania w toku kontroli.

Ważne!

Upoważnienie powinno być podpisane przez Prezesa Urzędu lub dyrektora delegatury UOKiK, wydane w imieniu Prezesa Urzędu.

Kontrolowany zapewnia kontrolującemu warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- udostępnia obiekty i pomieszczenia,
- zapewnia wgląd do wszelkich dokumentów związanych z przedmiotem kontroli,
- sporządza kopie dokumentów wskazanych przez kontrolującego,
- zapewnia samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli,
- zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów,
- udostępnia środki łączności, którymi dysponuje kontrolowany, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

Ważne!

Wyniki kontroli kontrolujący przedstawia w protokole kontroli, który powinien zawierać:

- wskazanie nazwy (firmy) albo imienia i nazwiska oraz adresu kontrolowanego,
- datę rozpoczęcia i zakończenia kontroli,
- imię, nazwisko i stanowisko służbowe kontrolującego,
- określenie przedmiotu i zakresu kontroli,
- opis stanu faktycznego ustalonego w trakcie kontroli, z uwzględnieniem stwierdzonych naruszeń,
- opis załączników,
- informację o pouczeniu kontrolowanego o prawie zgłaszania zastrzeżeń do protokołu oraz o prawie odmowy podpisania protokołu.

Protokół kontroli podpisują kontrolujący i kontrolowany, który może w terminie 3 dni od przedstawienia mu go do podpisu złożyć na piśmie zastrzeżenia do tego protokołu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń kontrolujący dokonuje ich analizy i w razie potrzeby podejmuje dodatkowe czynności kontrolne, a w przypadku stwierdzenia zasadności zastrzeżeń zmienia lub uzupełnia odpowiednią część protokołu. W przypadku nieuwzględnienia zastrzeżeń w całości lub części kontrolujący informuje o tym kontrolowanego na piśmie. O odmowie podpisania protokołu kontrolujący czyni wzmiankę w protokole.

PAŃSTWOWA STRAŻ POŻARNA (PSP)

Uprawniony do przeprowadza czynności kontrolnych – strażak Państwowej Straży Pożarnej – ma prawo do przeprowadzenia takiej kontroli w zakresie:

- przestrzegania przepisów przeciwpożarowych,

- oceny zgodności rozwiązań technicznych zastosowanych w obiekcie budowlanym z wymaganiami ochrony przeciwpożarowej,
- rozpoznawania zagrożeń technicznych, chemicznych i ekologicznych,
- rozpoznawania możliwości i warunków prowadzenia działań ratowniczych przez jednostki ochrony przeciwpożarowej,
- wstępnego ustalenia nieprawidłowości, które przyczyniły się do zaniedbań, powstania pożaru oraz okoliczności jego rozprzestrzeniania.

Ważne!

O zamiarze i terminie przeprowadzania czynności strażak jest obowiązany zawiadomić pisemnie kontrolowanego, informując o:

- zakresie i przewidywanym czasie trwania tych czynności,
- miejscu ich prowadzenia,
- imieniu i nazwisku strażaka.

Przed przystąpieniem do czynności strażak jest obowiązany:

- okazać kontrolowanemu upoważnienie do ich przeprowadzenia oraz legitymację służbową
- doręczyć zawiadomienie o przeprowadzeniu czynności, a także zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami.
- Wzór upoważnienia do przeprowadzania czynności kontrolno-rozpoznawczych z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Zapamiętaj!

Placówka jest obowiązana umożliwić strażakowi przeprowadzenie czynności, a w szczególności:

- umożliwić dostęp do obiektów, urządzeń i innych składników majątkowych, w stosunku do których mają być przeprowadzone czynności,
- zapewnić wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje objęte zakresem czynności,
- umożliwić sporządzenie kopii niezbędnych dokumentów,
- udostępnić środki łączności, a w przypadku gdy kontrolowanym jest przedsiębiorca – także inne konieczne środki techniczne, jakimi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności,
- Kontrolowany jest obowiązany udzielać strażakowi wyjaśnień w sprawach objętych zakresem czynności.

Z ustaleń dokonanych w toku czynności strażak sporządza protokół, który powinien zawierać:

- podstawę prawną dokonywanych czynności,
- stopień, tytuł, imię i nazwisko oraz stanowisko strażaka,
- nazwę (nazwisko) oraz adres lub siedzibę kontrolowanego, a także imię i nazwisko osoby upoważnionej do reprezentowania lub prowadzenia spraw kontrolowanego,
- informacje, kto i w jakim charakterze był obecny przy czynnościach,

- wykaz kontrolowanych obiektów, terenów, urządzeń i innych kontrolowanych składników majątkowych,
- określenie zakresu czynności,
- opis stanu faktycznego, z określeniem w szczególności:
  - opisu uchybień mogących powodować zagrożenie życia ludzi lub bezpośrednio niebezpieczeństwo powstania pożaru,
  - opisu nieprawidłowości usuniętych w toku czynności wraz ze wskazaniem skuteczności ich usunięcia.

Zapamiętaj!

Protokół podpisują strażak oraz kontrolowany albo osoba przez niego upoważniona, po zapoznaniu się z treścią protokołu. W razie odmowy podpisania protokołu strażak czyni o tym wzmiankę w protokole.

Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona mają prawo wniesienia zastrzeżeń do protokołu przed jego podpisaniem, o czym strażak jest obowiązany ich pouczyć. Oryginał protokołu zatrzymuje strażak, a kopię doręcza się niezwłocznie kontrolowanemu.